

Στις περιοχές που έμειναν έξω από τα σύνορα της Ελλάδας τα επαναστατικά κινήματα συνεχίστηκαν με σκοπό την απελευθέρωσή τους. Στη Μακεδονία και στην Κρήτη οι επαναστατικές ενέργειες ήταν πολλές.

Μακεδονία

1854

- Συμμετείχαν **εθελοντές** από την ελεύθερη Ελλάδα.
- Τη **στρατολόγηση** και τον **εφοδιασμό** ανέλαβαν μυστικές εταιρείες από την Ελλάδα, όπως η « **Αδελφότης**» και η « **Εθνική Άμυνα**»,
- Το ελληνικό κράτος κράτησε **ουδέτερη** στάση.
- **Εγκαταλείπουν**, ύστερα από τη **μεσολάβηση** των Μ. Δυνάμεων και την **πίεση** των Τούρκων.

1878

- Οι Έλληνες επαναστάτες **κήρυξαν** την **ένωση** της Μακεδονίας με το ελληνικό κράτος.
- Ο Κοσμάς Δουμπιώτης με εθελοντές και τη βοήθεια του Επισκόπου Νικόλαου, αντιμετώπισαν στο **Λιτόχωρο** τους Τούρκους, αλλά **ηττήθηκαν**.
- Την επανάσταση αυτή **χρησιμοποίησε** η κυβέρνηση για να πείσει τις Μ. Δυνάμεις να μην **παραχωρήσουν** την περιοχή στη **Βουλγαρία**.

Κρήτη

1866

- Το 1866 η **Κρήτη** επαναστάτησε και ζήτησε την **ένωσή** της με την Ελλάδα.
- Στη **μονή Αρκαδίου** κλείστηκαν επαναστάτες και γυναικόπαιδα. Για να μην αιχμαλωτιστούν από τους Τούρκους και **ανατινάχθηκαν**.
- Οι Μ. Δυνάμεις αναγκάζουν το ελληνικό κράτος να **πληρώσει** αποζημίωση στους Τούρκους.

1896

- Το 1896 η **Μακεδονία** και η **Κρήτη** εξεγέρθηκαν ταυτόχρονα.
- Οι επιχειρήσεις **διακόπηκαν** ξανά από τις Μ. Δυνάμεις.
- Ο Σουλτάνος ως **αντάλλαγμα** παραχωρεί **αυτονομία** στην Κρήτη.

Ο Τσάμης Καρατάσος διεκρίθηκε στην Επανάσταση της Νάουσας

